

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

† Căpitan Iustin Hossu.

La numărul intelectualilor români, cari au murit moarte de erou, pentru apărarea patriei, se mai adaugă unul: Căpitanul *Iustin Hossu*, fiul Rvs. părinte canonic Iosif Hossu.

Alături de alți intelectuali ai noștri, — profesorii Dr. Al. Bogdan, Dr. A. Sădean și Horațiu Deac; avocații Dr. F. Bontescu, Dr. St. Chiriloviciu, Dr. Iuliu Marcu; conducătorii de filiale Grigore Boca, Iuliu Luțai; învățătorul M. Bendorfean, — căpitanul Iustin Hossu își doarme somnul de veci, lângă alt camarad de arme al lui: căpitanul Petru Ionescu.

Nu cunoaștem în întregime lista eroilor noștri, căzuți pe câmpul de onoare, dar numărul lor se sporește pe zi ce merge și ne pomenim din ce în ce mai săraci și mai puțini, în rândurile intelectualilor români, cari și până acum erau destul de reduse.

Nu se poate calcula, nici măcar aproximativ, efectul acestor pierderi pentru noi; nu se poate înlocui cu ușurință nici unul din ei, cari s'au ridicat prin muncă cinstită și prin eforturi vrednice de laudă, până să ajungă în situațiile onorifice, de unde s'au prăbușit deodată în întunecul mormântului.

* * *

Căpitanul Iustin Hossu s'a născut în Blaj, alegându-și, încă din cea mai fragedă vârstă, cariera militară. A fost un adevărat soldat *pur sang*. Iubit de camarazii lui, dedicându-se cu tot sufletul carierii armelor, a reușit să iasă în curând la suprafață și să-și împodobească pieptul cu două decorații, încă înainte de izbucnirea acestui războiu, fără păreche în anele istoriei.

El pleacă la războiu ca locotenent al regimentului 43 din Caransebeș, și aici urmează a se distinge prin vitejia lui. E decorat pentru eroism și avansat, în scurtă vreme, de căpitan. Dar eroismul în lupte și gloria numelui de viteaz se plătește adese cu cel mai înalt preț ce-l avem: *cu viața*. Și căpitanul Iustin Hossu nu s'a dat înapoi dela acest preț mare, ce i-se putea cere în orice clipă; el a mers înainte fără preget și când i-s'a cerut să achite costul vitejiei, l-a achitat pe deplin, pecetluind cu sângele lui tinăr, credința pentru tron și țară.

El se coboară în groapă, la vârstă abia de 31 ani, lăsând în urmă-i o carieră strălucită ruptă în două — și pe inconsolabilul său părinte, frate și surori.

Moartea lui înseamnă o pierdere reală și pentru neamul românesc, căci eroul dispărut, în afară de distinsele lui calități de militar, — cari îi asigurau un viitor strălucit — a fost un suflet călăuzit de oel mai curat entuziasm național.

* * *

Fie binecuvântată pomenirea lui și a tuturor vitejilor, cari au căzut pe câmpul de onoare, cu sabia în mână!

Și fie binecuvântată și pomenirea acelor multe zeci de mii de eroi *fără nume*, cari au acoperit cu trupurile lor câmpiile înghețate dela nord și dela sud, apărând țara cu piepturile lor, împotriva gloanțelor și șrapnelor dușmane.

Singura rază de mângâiere, ce ne mai poate călăuzi în fața atâtor hecatombe de cadavre, e gândul, că sângele eroilor *trebuie* să aducă roade.

Niciodată sângele eroilor n'a curs înzădar — și nu se poate să curgă chiar acum, când el se revărsă în valuri mai tumultuoase ca oricând.

Cei ce au fost *frați* în fața tunurilor dușmane; în fața suferinței și a morții, — *frați* trebuie să rămână și în zilele păcii, ce va veni.

Aceasta e — după cum știm din istorie — răsplata tuturor neamurilor, cari au pecetluit cu sângele vitejilor săi, garanța unui viitor mai bun și mai fericit.

Exposul cancelarului german.

Miercuri în 2 Decembrie s'a întrunit dieta imperială germană, convocată pentru votarea unui nou credit de războiu de 5 miliarde. Ședința prezenta un aspect sărbătoresc și serios, potrivit împrejurărilor. Lume multă inundase galeriile. Băncile diplomaților erau ocupate de diplomați și de membrii curții imperiale. Președintele *Kaempf* deschide ședința printr-o vorbire mai lungă. După vorbirea președintelui se ridică cancelarul imperiului *Beethman Hollweg* rostind un mare discurs, în care desvăluie pe urzitorii acestui războiu mondial, cari au să-și dea seama înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor pentru catastrofa în care au aruncat aproape întreagă Europa. Amintește, că în cursul acestui războiu, ce s'a octroat Germaniei, imperiul a primit un nou aliat, care s'a arătat gata a lupta pentru cauza dreaptă a triplei alianțe. E vorba de Turcia, care s'a convins, că nimicirea Germaniei înseamnă și nimicirea imperiului turcesc. Situația armatelor germane e foarte bună, a spus cancelarul; eroismul fără păreche al acestora a respins pe dușmanul mult mai numeros și a așezat teatrul luptelor pe teritoriul țerilor inimice. Puterea de rezistență a dușmanilor însă nu e înfrântă încă de tot. Încă nu s'a atins punctul final al luptelor. Națiunea germană va trebui deci să aducă încă multe jertfe.

Lumea trebuie să știe aceea, că nimeni nu se poate atinge nepedepsit nici de un fir de păr al unui german! Arată apoi cine a pus la cale acest războiu fără păreche, cari în consecvență poartă toată răspunderea. Cauza externă a războiului sunt acei bărbați ai Rusiei, cari au făcut mobilizarea generală. Dar responsabilitatea internă apasă asupra guvernului englez, căci cabinetul din Petersburg, nu ar fi fost capabil să pornească războiu, dacă Anglia ar fi declarat categoric, că nu are intențiune și nu consimte să se provoace un războiu mondial din conflictul Sârbiei cu monarhia. O astfel de declarație

hotărâta ar fi silit și pe Francezi, ca să rețină imperiul rusesc dela orice dispoziții războinice. Anglia a văzut bine terorismul acelui grup iresponsabil, care voia să ducă pe țară în luptă, a văzut cum se pune în mișcare roata cea mare, dar n'a cercat să o oprească, cu toate declarațiile sale de a menține pacea; ba ce e mai mult, Anglia s'a declarat formal pe lângă Franța și astfel și pentru Rusia. Ajungând până la punctul acesta cei din Petersburg nu sau mai putut opri.

Din cele expuse apare evident, că guvernul englez a provocat războiul, fiind încredințat că a sosit timpul potrivit ca să sdrubească cu aliații săi politici, pe cel mai mare rival al său în piața lumii. Astfel Anglia și Rusia poartă răspunderea înaintea lui Dumnezeu și oamenilor pentru catastrofa ce a ajuns asupra Europei și asupra omenimii. Neutralitatea Belgiei, care se zice că ar fi vrut să o apere Anglia, a fost numai un pretext și prin motivarea în sensul acesta al declarării de războiu Anglia a voit numai să seducă străinătatea.

Diplomația engleză însă nu s'a oprit aici: ea își toarce mai departe firul intrigilor sale și prinde în mrejele sale și pe Japonezi, care ne răpește Csingtau după o rezistență eroică a fiilor noștri. În acelaș timp Anglia violează și neutralitatea Chinei dar acum n'a sărit întru apărare pentru călcarea drepturilor Chinei. Germania, a zis mai departe cancelarul Beethman Hollweg, totdeauna și-a pus silința să trăească în pace cu toți, dar Anglia și-a pus de scop nimicirea economică și militară a Germaniei. Panslavistii au secundat cu bucurie acest gând. Franța sperează să reinvie timpurile vechi ale virtuților militare și astfel se poate corege greșala din 70. În fața acestora, Germania declară inimicilor săi, că nu se lasă a fi nimicită. Forțele militare și financiare ale Germaniei s'au impus tuturor în mod strălucit și toți își oferă viața și averea pentru binele patriei. În urmă după ce a

amintit în cuvinte calde că fiii Germaniei își varsă sângele pentru țară, în răsărit și în apus, pe oceane și în colonii, cancelarul își încheie vorbirea între aplauzele însuflețite ale tuturor.

Proiectul despre creditul de războiu de cinci miliarde a fost primit, după aceasta dieta se amână până în 2 Martie 1915.

Ministrul prezident Salandra despre neutralitatea Italiei. În ședința Camerei italiene din 3 Decembrie, ministrul prezident *Salandra*, a arătat în cuvinte pregnante atitudinea Italiei față de conflictul european. Dela izbucnirea războiului, acesta e primul cuvânt prin care se luminează atitudinea Italiei.

În timpul, când guvernul italian, — a zis ministrul prezident — era ocupat cu pregătirea proiectelor de mare importanță pentru binele țării, administrative, financiare și sociale, — s'a iscat dintr'odată și cu o celeritate uimitoare, fără convența și participarea Italiei — un conflict european. Guvernul și-a dat toate silințele să mențină pacea, dar fără rezultat. În situația aceasta, guvernul a avut datorința să supună unei cumpăniri serioase și conștiențioase contractele existente ale Italiei cu celelalte puteri, spre a se convinge dacă dispozițiile acestora îi impun oare intrarea în acțiune. Guvernul după debateri mature a ajuns la hotărârea loială și sigură, că Italia nu e obligată a lua parte în acest conflict și prin urmare s'a declarat neutrală. *Dar neutralitatea observată cu stricteță, nu a fost suficientă, ca să ne apere de urmările schimbărilor grozave, cari din zi în zi iau proporții tot mai mari și al căror sfârșit minte omenească nu-l poate prevedea.*

De aceea Italia trebuie să vegheze cu ochi neadurmiți asupra intereselor sale vitale din continent și depe apă, unde formațiunile politice se vor schimba eventual. Italia trebuie să-și valideze pretenziunile sale juste și trebuie să-și asigure situația sa

de mare putere și încă în așa mod, ca aceasta situație să se păstreze în proporții convenite, față de alte state, cari eventual se vor mări. Din motivul acesta, neutralitatea Italiei, trebuie să fie tare și activă și pregătită pentru toate eventualitățile iar nu inertă și pasivă. (Vii aprobări. Camera întreagă se ridică aplaudând lung pe orator).

În consecvență grija principală a guvernului a fost totdeauna și va fi și în viitor, ca să țină ostirea și flota gata pentru orice moment. Ca să ne ajungem scopul acesta nu am ezitat să luăm răspunderea pentru noile cheltuieli reclamate de organizația militară. Istoria, dar mai ales experiența câștigată din ultimele evenimente ne învață, că atunci, când încetează imperiul dreptului, puterea, organizarea, forța omenească ajustată cu mijloacele cele mai desăvârșite ale tehnicii, e singura garanță a liniștei, bunăstării și siguranței poporului. (Aplauze nesfârșite).

În urmă, ministrul prezident *Salandra*, face apel către Cameră, rugându-o ca să înceteze deocamdată cu luptele de partide și clase, cari își au locul în alte timpuri. Acum e de lipsă ca în fiecare vorbă și faptă, să iasă la iveală solidaritatea tuturor italienilor. Numai astfel se poate săvârși munca intensă și continuă a apărării intereselor țării și a asigurării pe viitor a sorții Italiei. (Deputații se ridică aclamând pe orator și Italia).

Vorbirea patriotică a lui *Salandra* a făcut impresie foarte bună, atât în Cameră cât și în Senat, și toate partidele s'au exprimat, că iau la cunoștință și aprobă declarațiile guvernului.

Privilegiul militar al preoților și al candidaților de preoți. Ministrul de honvezi în scripta adresată Episcopilor din țară arată, că foarte mulți din cei chemați la serviciul militar activ sau la gloate, s'au folosit de privilegiul preoților și teologilor asigurat prin art. 29 al legii militare,

FOIȚA.

Cuvânt funebral la înmormântarea lui Petru Mihályi de Apșa rosfii de canonicul Dr. Isidor Marcu.

(Fine).

Ca spirit organizator Petru Mihályi a contribuit mult la mai buna administrare a averii posesorilor de păduri și pășuni ale nobililor români din Maramurăș. Cu deosebire a stărui el ca în fruntea comunităților de avere să ajungă bărbați pricepuți și cu simț de dreptate. Pe calea aceasta a mântuit multe averi pentru descendenții legionarilor lui Dragoș, cari averi nu le asigură numai subsistența, ci servesc ca izvoare de venit pentru susținerea bisericii, a școlii și peste tot a instituțiilor culturale românești.

Spiritul lui ager a recunoscut, că un popor numai prin cultură poate prospera și se poate valida în viață, pentru aceea în conștientare cu fruntașii români din comitat

au întemeiat „Societatea pentru cultura poporului român din Maramurăș“ în fruntea cărei societăți a stat până la sfârșitul vieții sale.

Ca tinerii români cu talent, dară lipsiți de mijloace materiale, să fie îndemnați și ajutați la învățătură, fericitul Petru Mihályi, ca mare proprietar și adevărat mecenat, an de an a contribuit cu sume considerabile la susținerea convicului pentru studenții români din Sighet; deci în parte îi revine meritul de a fi promovat sporirea intelectualilor români din acele părți și de a fi susținut vie conștiința națională, care în timpul din urmă se manifestă în chip mai marcant și în Maramurăș.

Religiositatea profundă și zelul înfăcșurat spre a promova mărirea Domnului i-au servit defunctului ca nobil impuls spre a ajuta instituțiile pii și a fi patron generos al bisericilor după obiceiul vechilor boieri români. Merit deosebit și-a câștigat repausatul la dismembrarea de către Ruteni și dotațiunea parohiei gr. cat. române din Sighet, care azi e și sediu al vicariatului foraneu episcopesc de Maramurăș în dieceza Gherlei.

Nu pot lăsa neamintit, că fericitul Petru Mihályi nu odată și-a pus în cumpănă

toată influința, de care se bucură în cercurile hotărâtoare, ca să apere drepturile bisericii noastre gr. cat. române. Intre altele se cuvine să știm, că după moartea mitropolitului Alexandru St. Șuluțiu eră amenințat cu confiscare un drept cardinal al bisericii noastre, dreptul de a-și alege pe mitropolitul său. Spre apărarea acestui drept al Provinciei noastre bisericesti gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș pe lângă clerul nostru înalt s'au angajat și fruntașii mireni. În numărul acestor fii devotați ai bisericii aflăm și pe Petru Mihályi, care împreună cu alți 11 deputați au prezentat la guvernul țării memorandumul din 10 Decembrie 1867 și încă cu succes multămitor.

Cadrelor unui discurs ocazional sunt prea înguste, ca să poată cuprinde și expune în deplină lumină viața și activitatea unui bărbat distins, ca fericitul Petru Mihályi de Apșa, care mai bine de o jumătate veac a trăit muncind pentru binele public, pentru fericirea și ridicarea neamului său. Momentele relevate cu această ocaziune, Triști acultători, încă sunt de ajuns, ca să ne îndatorească la recunoștință față de memoria lui, care va rămânea neuitată în sufletele noastre; iară viața și activitatea lui ne va servi ca un nobil indemn și ca o

deși n'au avut motiv suficient la privilegiul acesta.

Din motivul acesta ministrul de onoare, a dat o ordinațiune, în care spune, că privilegiul acesta privește pe acei candidați de preoți, cari la începutul acestui an școlastic, au fost ascultători ordinari al vre-unui seminar și ca atari locuiesc în institut. Ascultătorii privați sau extraordinari, numai au drept la acest privilegiu. Teologii, cari și-au terminat studiile, dacă în decurs de 4 ani dela acest termen nu și-au câștigat un post de profesor cu caracter preoțesc, ori nu s'au sfințit, își pierd favorul. Dreptul la acest favor trebuie adevărat prin atestatul autorității bisericești. Ordinațiunea încheie cu aceea, că tinerii, cari se împărtășeseră de acest favor din 1 Oct. a. c., trebuie să și adevărească ulterior acest drept, altele vor fi lipsiți de acest favor.

Atitudinea României. Ziarul „Az Est”, primește dela corespondentul său din România, că neutralitatea României acum e asigurată și pertractările, cari aveau de scop înjghebarea blocului balcanic, contra noastră, au eșuat.

Contele Andrassy despre aspirațiile României în Ardeal. Citim în „Az Est” un articol al contelui Andrassy, publicat în Neue Freie Presse, în care polemiză cu vederile fostului ministru Take Ionescu, apărute în ziarul La Roumanie. Il redăm textual. — După părerea lui Ionescu — scrie contele Andrassy, noi n'am avea drept asupra Ardealului și asupra acelor teritorii, în care majoritatea populației e de naționalitate română. Aceste teritorii ar trebui încorporate la România — după Ionescu —, căci România nu poate abziice de aceste, fără știrbirea individualității sale naționale. Aceasta o dorește și anunță acel bărbat, care nu demult a luat dela Bulgaria un teritoriu, în care majoritatea populației se compune din bulgari.

E curioasă presupunere, ca noi să jertfim dreptului absolut al ideii de naționa-

litate, astfel de teritorii, a căror posesiune, e condiția primordială a existenței noastre, fiindcă Ardealul e fortăreața sudică a câmpiei maghiare și dacă pierdem Ardealul atunci încetează și Ungaria. Ionescu pretinde dreptul, ca din motive strategice și de oportunitate să cucerească teritorii, în contra ideii de naționalitate.

E de mirat, cum un fost ministru, care probabil, vrea să mai fie ministru, vestește domnia absolută a ideii de naționalitate, pe când principiul acesta înainte de toate ar obliga însă țara sa, să redea vecinului său aceea, ce i-a luat și tot atunci, când ne încercăm pe noi într'un conflict cu România, amenință și pe Rusia și Sârbia, fiindcă și țările aceste au teritorii, în care majoritatea locuitorilor e română.

Imperiul absolut al ideii de naționalitate — continuă contele Andrassy —, ar amenința întregitatea aproape a tuturor statelor, fiindcă abia este vreun stat, în care o parte a populației, să nu vorbească limba altui stat. Apoi, dacă însuși Ionescu e silit să subordineze hotarele geografice, intereselor mari strategice și de stat, atunci, trebuie să vie în nume de rău, dacă noi, pe baza intereselor fundamentale, vitale și a dreptului istoric secular, în contra ideii de naționalități propovăduit de el, — vom apăra aceea, ce înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, este al nostru.

Enciclica

Pontificelui Benedict al XV-lea.

(Continuare).

14. Iar acuma, întorcându-ne gândirea dela societatea oamenilor la însușirile proprii ale Bisericii și reflectând asupra lor, e explicabil, de ce sufletul Nostru pătruns de o așa nefericire a vremilor de azi, cel puțin de altă parte e mângăiat. Că afară de argumentele, cari să îmbie în modul cel mai evident pentru virtuțile dzești și tăria ce o are Biserica, nu se dă mai mică mângăiere nici ceea ce înaintașul Nostru Piu al X-lea ne-a lăsat depe vremea, când a împodobit scaunul Apostolic cu pilda unei vieți sfințe — ca moștenirea strălucită, a înțelepciunii și activității Sale.

Căci vedem, că opera lui a înflăcărat întreg studiul religiunii, în ordurile sacre, a ațigat pietatea creștinilor; a promovat activitatea și disciplina în societățile catolicilor, înmulțind numărul scaunelor episcopicești; a creat instituțiuni pentru clerul tiner, în unele locuri după stricteța canoanelor, iar pe unde a cerut lipsa, acomodându-se după natura timpului; a delăturat primejdia ce amenința tineretul în urma învățăturilor moderniste — pe cari unii le propuneau depe catedrele școlilor; a poruncit să se folosească în slujbele sfințe de arta măiestroasă a muzicii, împodobind actul liturghic; și instituind misionariate nouă, a făcut să se propage departe numele de creștin.

Cu adevărat sunt mari faptele acestea pe cari le-a făcut înaintașul Nostru în Biserica a căror amintire o va păstra posteritatea cu pietate. Cu permisiunea lui Dumnezeu agrul Bisericii totdeauna e deschis încât dușmanul răutăcios al omului

poate sămăna neghina, nu va fi niciodată vremea aceea, ca aici să nu fie ce să lucra, ca nu cumva neghina corupțiunii să primejduiască fructele cele bune. Astfel interpretăm, că Nouă ne sună și celeace a zis Dumnezeu profetului: *Iată te-am pus astăzi peste neamuri și peste împărății, ca să smulgi și să strici și să risipi și iarăș să așezi și se resădești* (Ier. I, 10) Celea rele să le împedecăm, iară celea bune să le creștem. Încât Ne va fi cu puțință ne vom da toată silința să purtăm grijă de toate ce să țin de slujba mai marelui Apostolilor și cari să țin de cercul Nostru de activitate.

(Va urma)

Războiul european.

Căderea Belgradului.

Am amintit în numărul trecut, că generalul Libieru Franc, comandantul oștirii a cincea, în telegrama trimisă Majestății Sale în 2 Decembrie, comunică ocuparea Belgradului de trupele acestei armate. După lupte necurmate de patru luni de zile prin greutăți enorme ce se explică prin drumurile rele și terenul muntos și având în față armata sârbă, care își apăra cu extremă îndârjire tot petecul de pământ al țării sale până la ultima picătură de sânge, trupele noastre au izbutit să arboreze stindardele monarhiei pe conacul regesc al Sârbiei, Miercuri în 2 Decembrie, când Majestatea Sa și-a serbat aniversarea de 66 ani a glorioasei Sale domniri.

Ocuparea Belgradului înseamnă o nouă fază în războiul cu Sârbii, un nou act, în drama ce se petrece la sudul monarhiei noastre. Sârbii și-au pierdut capitala țării lor, centrul și nervul vital al vieții unui stat. Dar și din punct de vedere strategic, ocuparea Belgradului e de cea mai mare importanță.

Iată cum descriu rapoartele oficiale ocuparea Belgradului: Avalansa victorioasă a trupelor noastre a constrâns pe inamic să predea Belgradul fără luptă, ca nu cumva să se expună garnizoana primejdiei de a fi prinsă, după ce întăririle orașului se îndreaptă spre nord. Trupele noastre au pătruns în Belgrad, trecând o parte peste râul Sava, iar altă parte venind dela sud și au cuprins înălțimile din sudul orașului. Imediat după intrarea trupelor, ostașii noștri au ocupat militărește edificiile publice, între acestea se află și palatele consulatelor germane și austro-ungare.

În 4 Decembrie a fost luat Belgradul în stăpânire de trupele noastre în mod solemn.

În partea nordică a frontului, trupele noastre înaintează fără a li-se opune nici o rezistență, am făcut prizonieri 300 de sârbi. Trupele noastre, cari înaintează spre sud și spre vest de a Arangjelovaț stau față în față cu însemnate puteri dușmane, cari caută să asigure retragerea armatei sârbe, îndreptând în contra noastră atacuri violente, noi însă am respins toate aceste atacuri.

Comunicatul oficial din 5 Dec. spune, că luptele din vest și sud-vest dela Arangjelovaț sunt *extrem de violente și împreunate cu mari pierderi*. În luptele aceste încă nu s'a ajuns la momemntul deciziv. Se vede deci, că forțele sârbești de aici, vreau să asigure retragerea armatei principale a Sârbilor, iar terenul muntos de lângă Arangjelovaț, la tot cazul e potrivit pentru aceasta.

Luptele din Carpați.

Budapesta, 5 Decembrie. (Oficial).

În cursul zilei de ieri, în Carpați nu sunt de înregistrat evenimente mai importante.

În Galiția vestică la Tymnoc s'au dezvoltat unele lupte mai mici, favorabile nouă.

În Polonia sudică luptele continuă.

Comunicat german.

Budapesta, 4 Decembrie. (Oficial)

Pe câmpul de luptă din apus, din nou am respins atacurile franceze, îndreptate împotriva trupelor noastre din Flandria vestică; deasemenea și dela Altkirchen spre nord-vest, unde Francezii au îndurat pierderi simțitoare.

Pe câmpul de operațiuni din ost, spre răsărit dela lacurile Mazurice, am respins atacuri puternice dușmane, cauzând rușilor pierderi mari.

În Polonia, ofenziva noastră se desfășură normal.

*

(Oficial). *Trupele noastre au ocupat orașul Lodz. Rușii suferind pierderi grave, se retrag.*

Războiul Turciei.

(Oficial). Trupele turcești, cari operează în zona Cioroc și Adjar, zilnic câștigă victorii. La nord au înaintat până la Adjar, atingând teritoriul din sud dela Batum. În ost au ajuns până la Ardahan. Spre vest dela Ardahan au avut loc lupte. Trupele turcești au câștigat prăzi. Rușii s'au refugiat în direcția Adrahan,

Diverse.

Rugăm pe Stimatii abonenti să binevoiască a ne trimite abonamentul foi și a-și regula restanțele depe anii trecuți.

ADMINISTRAȚIA.

Dela curtea regală română. M. S. Regele Ferdinand a primit din partea M. S. Impăratului Germaniei, Rege a Prusiei, o scrisoare, drept răspuns la notificarea ce s'a făcut de către regele pentru încetarea din viață a M. S. Regelui Carol I. precum și pentru suirea Majestății Sale pe Troi.

Exc. Sa d. dr. Baron von dem Bussche-Haddenhausen, trimis în misiune extraordinară spre a geră afacerile înțegățiunei Germaniei la București, a avut onoare a transmite M. S. Regelui această scrisoare.

Memoria Dr.-lui Bunea. În Cluj — cum se știe — se celebrează în fiecare an liturghie în ziua morții repositului canonic Dr. Aug. Bunea, și un parastas cu predică în Dumineca sau sârbătoarea proximă. În estan parastasi s'a celebrat Vineri, în 3 Decembrie în sârbătoarea „Intrării în biserică”. Din acest prilej, în loc de alta predică s'a citit, cu potrivită introducere însăși predica repositului canonic, rostită de el în catedrala din Blaj, la 3 Decembrie 1898. Citirea, cu care din prilejul aniversarului trist, s'a reinviat însuș cuvântul repositului canonic, a făcut-o tinerul preot Dr. Ioan Roșiu, un elev al Romei și el, ca și Dr. Bunea; iar parastasi l-a celebrat protopopul Clujului Dr. E. Dăianu, care a fost publicat cuvântarea repositului canonic în „Cuvântul Adevărului” — grație profesorului Ales. Ciura, care a păstrat-o! Oare nu mai sunt și alte predici ale Drului Bunea.

Jubileu al preoției. Reverendisimul Domn Ioan Madincea, canonic custode în Lugoj, împlinind la 4 Decembrie st. n. 1914 cincizeci de ani ai preoției, donează cu acest prilej la fondul ziariștilor români: cincizeci coroane.

Pentru „Crucea roșie”. Oficiul protopopesc gr.-cat. român al Sibiului a transpus în 4 Decembrie 1914 filialei Sibiene a reuniunii „Crucea roșie”: 315 cămeși, 160 pantaloni, 27 cămeși de tricot, 17 pantaloni de tricot, 25 saltele, 85 ciarșafuri, 6 țoale, 248 ștergere, 14 perini, 75 fețe de perină, 9 măsurite, 2 cărpe, 35 batiste, 69 bucăți de pânză, 9 bucăți de pânură, 17 părechi de obiele, 22 cioareci de pânură, 5 pieptare, 1 piele de miel, 2 veste, 2 legătoare de pânțe, 3 părechi de ciorapi, 1 păreche de pumnași, 10 căciuli, 25 capișoane, 7 părechi ciorapi pentru genunchi și 28 părechi manșete de lână, — colectate la inițiativa protopopesei dna Ana Togan n. Rusu în parohiile din tractul Sibiului.

Capișoanele, ciorapii pentru genunchi și manșetele de lână, — atară de 9 părechi dăruite de dsoara Ana Colceriu —, le-au pregătit cu mult zel elevele școlii primare gr.-cat. din Sibiu sub conducerea învățătoarei pentru lucru de mână, dna Maria Botezan, iar pentru procurarea lânii necesare au contribuit: cassa bisericii gr.-cat.

din Sibiu 40 cor., dna Ana Togan 20 cor. prin dna Elena dr. Isacu dnele: Elena Lucața 6 cor., Emilia dr. Rațiu 5 cor. și Constanța dr. Balint 4 cor.

Datoria publică a statului ungar se cifrează cu K. 5.817 miliarde. Din această sumă sunt plasate în Ungaria K. 2.638 miliarde, va să zică numai 45.35%, pe când partea cea mai mare este plasată înafară de Ungaria. Anume K. 1.356 miliarde în Austria, K. 1.470 miliarde în Germania, deci în Austria și Germania împreună 48.59%. Din restul de 6.06% este plasat în țeri inimice: Franța, Anglia și Belgia 5.70% sau 331.5 milioane.

Necrolog. În legătură cu primul nostru, despre moartea căpitanului *Iustin Hossu*, dăm mai la vale anunțul funebrel, lansat de familia neuitatului defunct:

Subscrișii înfrânți de durere aducem la cunoștința rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul și neuitatul nostru fiu, frate și unchiu

IUSTIN HOSSU

căpitan în regimentul de infanterie 43, decorat cu medalia Signum laudis și cu Crucea pentru merite militare cu decorațiunea de războiu

în 13 Noembrie 1914 și-a dat nobilul său suflet în etate de 31 ani, suferind moarte de erou pe câmpul de luptă al războiului nordic.

Blaj, 7 Decembrie 1914.

Ioșif Hossu, canonic metropolitan, tată. Văd. Flaviu Șt. Șuluțiu n. Sylvia Hossu, Elena Hossu, Ioan Hossu, surori și frate. Flaviu și Flavia Șt. Șuluțiu, nepoți.

Necrolog. † *Samuil Porușiu*, consilier în retragere al ministerului reg. ung. de interne; consilier regesc; proprietar al ordului coroana de fer cl. III-a, după scurte suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în vrâstă de 94 ani, în 4 Decembrie st. n. 1914 la 4 oare după amiază. Înormântarea s'a săvârșit, după ritul bisericii gr.-cat., în 6 Decembrie 1914 în cimiteriul gr.-cat. din Bistrița.

Fie-i țărina ușoară!

MAI NOU.

Luptele din nordul monarhiei.

Budapesta, 7 Decembrie.

„Budapesti Tudositó” comunică: Inimicul, care a pătruns în comitatele Sáros și Zemplén urmărit de trupele noastre, e în retragere pe toate punctele. Trupele noastre au înaintat prin mai multe locuri până în Galiția, și din teritoriul țerii noastre abia câteva comune sunt în mâinile dușmanului.

Apariția unei diviziuni inimice mai mici în comitatul Maramurăș, la Toronya, peste tot nu are nici o importanță.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruțla.**